

یادداشت

ترمیم مزدی برای...

ادامه از صفحه ۴

... هدف قانونگذار این است که حداقلی از درآمد برای افشار مزدبگیر تعیین شود؛ آن هم به عنوان سلاحی در مقابل هر میزان تورم که بر اثر سیاست‌های پولی دولت‌ها ایجاد می‌شود. بنابراین بدون حداقل دستمزد و یا تعیین دستمزدی که تناسبی با سهم تورم در هزینه‌های سبد معیشت نداشته باشد، نمی‌توان از کارگران در برابر آسیب‌هایی که متغیرهای کلان اقتصادی به معیشت آنها وارد می‌کنند، دفاع کرد. برای نمونه در پایان سال ۹۸ نرخ تورم ۴۱ درصد اعلام شد اما حداقل دستمزد سال ۹۹ در شورای عالی کار ۲۱ درصد افزایش یافت و به یک میلیون و ۸۲۵ هزار تومان رسید. البته مزایای مزدی هم افزایش یافتند به نحوی که مجموع مزدی و مزایای مزدی کارگران بسته به اینکه چه تعداد فرزند دارند و مجرد یا متأهل هستند، بین ۲ میلیون و ۴۰۰ تا ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است. این در حالی است که قانونگذار در ماده (۴۱) تاکید کرده که حداقل مزد باید به تنهایی پاسخگوی هزینه‌ها و تورم باشد؛ وانگهی تعداد زیادی از کارگران شاغل در کارگاه‌های کوچک از مزایای مزدی مانند حق مسکن، بن، سنوات و... محروم هستند و حتی کارفرمایان برای دریافت نکردن این موارد از آنها امضا می‌گیرند. کارگران هم به خاطر برهم ریختن تعادل عرضه و تقاضا در بازار کار به دریافت حداقل دستمزد رضایت می‌دهند. از این رو باید تمام افزایش‌ها در حداقل دستمزد لحاظ شود، آن هم با نگاه به هزینه‌های سبد معیشت خانوارهای کارگری. نرخ سبد، در پایان سال ۹۸ برای سال ۹۹، ۴ میلیون و ۹۴۰ هزار تومان تعیین شد و مورد توافق هر سه گروه کارگر، کارفرما و دولت قرار گرفت. اعضای کارگری شورای عالی کار به نمایندگی از تشکلهای خود که عضو این نهاد شده‌اند، تاکید دارند که قیمت سبد معیشت باید در حداقل دستمزد لحاظ می‌شد تا هیچ کارگری در سال ۹۹ کمتر از این میزان را دریافت نکند. همین امر موجب شد تا گروه کارگری مصوبه افزایش ۲۱ درصدی حداقل دستمزد، را امضا نکند و تا همین امروز هم به دنبال اصلاح آن است. ترمیم مزدی برای احیای حداقل دستمزد ضروری است.

الزامات حضور شستا...

ادامه از صفحه ۵

دیگر مجامع آن پشت درهای بسته برگزار نمی‌شود. خوبی شستا این است که زشت و زیبا را با یکدیگر عرضه کرد؛ یعنی حتی شرکت‌های کمتر سودده‌اش را در کنار شرکت‌های سودده وارد بورس کرد. خوشبختانه سهام شرکت‌های کمتر سودده هم مورد استقبال خریداران واقع شد. با توجه به اینکه شستا از بازیگران بزرگ بازار بورس است، ثبات در بازار بورس برای آن مواهب فراوانی دارد. بنابراین می‌توان این اطمینان خاطر را به سرمایه‌گذاران داد که بازار بورس قرار نیست دچار ریزش و افت چشمگیر شاخص خود شود و سرمایه‌گذاران می‌توانند با خیال راحت در بازار بورس حاضر شوند و سهام شرکت‌هایی مانند شستا را خریداری و بر روی سودی که می‌برند حساب باز کنند. قطعا با رعایت خطوطی که ترسیم کردم، شستا و بازار بورس یک معامله برد- برد داشته‌اند.

[عکس: بهنام صادقی]

محمدرضا تاجیک، نماینده کارگران در شورای عالی کار:

حذف رانت، پیامد واگذاری شستا در بازار سرمایه است

گفت‌وگو

«ایجاد رانت یکی از ایرادات واگذاری‌های گذشته بوده است. به همین دلیل بسیاری از واگذاری‌هایی که مسیر صحیحی را نپیمودند، با شکست مواجه شدند. اما واگذاری شستا در بازار سرمایه به دلیل شفافیت ذاتی این بازار، می‌تواند شبهاتی که در سایر واگذاری‌ها به بخش خصوصی در گذشته رخ می‌نمود را از آذهان سهامداران حذف کند.» محمدرضا تاجیک، رییس مجمع کارگران استان تهران از در آمد پایدار و مستمر از طریق این واگذاری می‌گوید. به گفته این نماینده کارگران در شورای عالی کار، واگذاری سهام شستا در بازار سرمایه، باعث بهره‌مندی کارگران و خانواده‌های آنها در شکل پرداخت مستمری‌ها با اثرگذاری بالاتر بروز می‌کند.

دست‌برزند که اتفاق مثبتی برای کارگران به شمار می‌رود. در حال حاضر تامین اجتماعی در پرداخت حقوق بازنشستگان با مشکل مواجه است و در مواردی با گرفتن تسهیلات از شبکه بانکی یا فروش املاک و مستغلاتی که در اختیار داشت، حقوق بازنشستگان تحت پوشش را تامین می‌کرد اما فروش شستا در بازار سرمایه درآمد مستمر و پایداری برای تامین اجتماعی فراهم کرده که در نتیجه آن می‌توان از فروش املاکی که متعلق به قشر کارگراست، جلوگیری کرد. همان‌طور که گفته شد بدهی دولت‌ها به سازمان تامین اجتماعی همچنان یکی از گره‌هایی است که کارگران را نگران کرده، به نظر شما بدهی ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی دولت به این سازمان را چگونه می‌توان تسویه کرد و واگذاری املاک دولت در این زمینه راهگشا است؟

یکی از اقداماتی که فعلا ن بخش کارگری همواره خواهان انجام آن بوده‌اند، این است که دولت هرچه سریع‌تر بدهی‌های خود به تامین اجتماعی را پرداخت کند و اجازه ندهد تا برای تامین حقوق بازنشستگان، تامین اجتماعی فروش املاک و دارایی‌ها را در دستور کار قرار دهد؛ اتفاقی که بی‌شک با نارضایتی مدیران تامین اجتماعی هم همراه است. اگر این بدهی‌ها حتی در قالب واگذاری املاک دولتی به تامین اجتماعی تسویه شود، این سازمان دیگر لازم نخواهد بود با استفاده از فروش املاک خود، آینده

می‌پردازند و بازنشستگان است. در این باره موضوع نظارت نمایندگان کارگران بر فعالیت‌های سازمان تامین اجتماعی هم مطرح شده که با استقبال خوبی از سوی این سازمان مواجه شد؛ علاوه بر این بسیاری از کارشناسان و نیز مدیران ارشد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هم با بحث ایجاد تغییر در ساختار این سازمان به سود نظارت‌های بخش کارگری، اتفاق نظر دارند.

علت مخالفت بخش مهمی از نمایندگان کارگری در گذشته که تا حدودی نیز اکنون این دغدغه را نیز دارند این بوده که کارگران در اولویت تخصیص این نوع واگذاری نبودند و افرادی هم که در سازمان تامین اجتماعی حاکمیت داشتند از قشر کارگر نبودند و دغدغه‌های این نوع قشر را درک نمی‌کردند، به نوعی شستا و سازمان تامین اجتماعی را حیات خلوت خود کرده بودند. اما ما اکنون شاهد چنین وضعیتی نیستیم و افرادی که در این سازمان بر مسند امور هستند، دغدغه قشر کارگرا دارند. ریاست جدید سازمان تامین اجتماعی نیز بر همین اعتقاد است که اموال در اختیار سازمان تامین اجتماعی متعلق به همه کارگران، کسانی که حق بیمه

درخواست کارگران، ادامه شفاف‌سازی در روند عرضه شستادر بازار سرمایه است؛ چراکه اموال کارگران را به فروش رسانده‌ایم و آنها باید از مسیر تخصیص منابع در بافتی اقداماتی که برایشان منافع بیشتر و ارزش افزوده ایجاد می‌کند، مطلع شوند

دستمزد به مولفه‌های سیاسی...

ادامه از صفحه ۳

دولت به عنوان یک بازیگر موثر در اقتصاد، تا چه اندازه می‌تواند در تعیین دستمزد نقش داشته باشد؟

نقش دولت، در کشورهای مختلف متفاوت است. دخالت دولت در تعیین دستمزد از منظر وزن آن در حاکمیت و نقش محوری آن در حکمرانی قابل توجیه است اما این امر نباید

موجب شود ملاحظات مانند رشد اقتصادی کنار گذاشته شوند. به بیان دیگر، جایگاه دولت در رعایت انصاف و عدالت نباید منجر به کاهش کارایی و رشد، به بی‌ثباتی اقتصادی از طریق ایجاد تورم، کاهش رقابت‌پذیری و کاهش صادرات کشور به بازارهای جهانی شود. به صورت کلی، دولت‌ها به عنوان یک تدوینگر و بازیگر فعال در بازار، سعی می‌کنند

این ملاحظات را مورد توجه قرار دهند.

اینگونه که شما عنوان می‌کنید، دولت‌ها در مجموع باید تعادل میان سطح دستمزدها و رشد اقتصادی را حفظ کنند؛ چراکه در غیر این صورت رشد اقتصادی کند می‌شود، اما این دغدغه هم وجود دارد که به دلیل واقعی نشدن مزد، کاهش قدرت خرید

و متعاقب آن کاهش سطح عرضه را شاهد باشیم.

اینکه مزد چه کیفیتی داشته باشد، به تورم بستگی دارد. در شرایط غیرتورمی عامل افزایش دستمزد، افزایش بهره‌وری است؛ یعنی متناسب با بهره‌وری دستمزد کارگران هم افزایش می‌یابد اما در شرایط تورمی حتی اگر بهره‌وری افزایش نیافت و در سطح کلان

تامین اجتماعی در راستای ایفای حقوق کارگری است. شفافیت تنها در فرایندهای مالی نیست، بلکه در روند اجرای امور نیز ارتقای شفافیت و افزایش نظارت‌ها می‌تواند در اصلاح امور موثر باشد.

موضوعی که مطرح می‌شود وجود اساسنامه شستا است که قبل از واگذاری به بازار سرمایه تهیه و تدوین شده و همین مساله دغدغه کارگران را دوچندان کرده، هر چند که وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر لزوم شفاف‌سازی در این فرایند تاکید کرده است.

بله. اساسنامه در زمانی نگاشته شده که قرار نبود این غول اقتصادی کشور در بازار سرمایه عرضه شود در حالی که روح بازار سرمایه با شفافیت عملکردی عجین است. اعضای هیات مدیره‌ها باید بر اساس ضوابط شرکت‌های بورسی انتخاب شوند. وقتی بخشی از این دارایی‌ها که شرکت‌ها هستند، به بورس می‌آیند، قرار نیست مانند وقتی که به بخش خصوصی عرضه می‌شوند، از حجم دارایی‌ها کاسته شود بلکه یک درآمدزایی مستمر برای سهامداران آن ایجاد می‌کند که کارگران و بیمه‌شدگان نیز از آن منتفع خواهند شد. از سوی دیگر در همکاری بازار سرمایه با بازار پول، بانک متعلق به قشر کارگری هم می‌تواند ضلع دیگر تقویت بنیه مالی تامین اجتماعی شود. یکی دیگر از دغدغه‌های کارگری، ایجاد رانت در واگذاری‌های گذشته بود. این موضوع چگونه در واگذاری شستا برطرف شده که دیگر شاهد فروش املاک در قالب بازار سرمایه نباشیم؟

فروش املاک با واگذاری در بازار سرمایه متفاوت است و کارگران نباید نگران باشند؛ چراکه دارایی‌ها شامل بدهی‌ها و سرمایه‌هاست. اگر دستگاهی از شرکتی طلبکار نباشد، دارایی‌های آن شرکت صرفا به سرمایه‌های آن شرکت معطوف می‌شود که این مورد در باره تامین اجتماعی تا حدود زیادی صدق می‌کند، بنابراین دارایی‌های تامین اجتماعی مواردی چون بانک، املاک و مستغلات و شرکت‌های تابعه هستند. دیگر اینکه در جلساتی که میان فعالان کارگری با تامین اجتماعی داشتیم، قرار شد به جای واگذاری‌های رانتی، شرکت‌های تامین اجتماعی در بورس عرضه شوند با این اقدام، کارگران و خانواده‌های آنها هم می‌توانند در آینده از منافع آن بهره‌مند شوند که در شکل پرداخت مستمری‌های با اثرگذاری بالاتر بروز می‌کند.

به نظر می‌رسد برخی کارگران با نحوه توزیع تعداد نمایندگان در شورای سه‌جانبه‌گرایی اعتراض دارند. به نظر شما پیشنهاد افزایش تعداد نمایندگان کارگران در این شورا منطقی است؟

بله منطقی است؛ چراکه در حال حاضر سه‌جانبه‌گرایی شامل نمایندگان دولت، کارگری و کارفرمایی در ساختار نظارتی این سازمان وجود دارد، اما بخش کارگری چندان با نحوه توزیع این سهم‌ها به اندازه سرمایه‌ای که از سوی هر یک از این سه ضلع به سازمان واریز می‌شود، موافق نیست و به نظر می‌رسد سهم نمایندگان کارگری از این شورا می‌بایست افزایش یابد؛ بخصوص که نمایندگان دولت ۶ نفر و کارگری ۲ نفر هستند.